

(vlastivedné monografie *Vajnory, Záhorská Bratislava, Rača, Zamagurie, Horná Cirocha*), ako aj ďalších inštitúcií, kde pôsobil (SAV, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave).

Dlhé obdobie sa aktívne venoval práci v Matici slovenskej, stal sa prvým predsedom obnoveného Národopisného odboru MS v Martine (1992 – 2004), bol členom redakčných rád a vedeckých spoločností na Slovensku, v bývalom Československu a v zahraničí (napr. *Ethnologia europaea* – Kopenhagen, *Ethnology* – University of Pittsburgh).

Po odchode z Univerzity Komenského v Bratislave pôsobil vo funkcii poradcu pre minoritnú problematiku v Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky (1993 – 1994). Ako vedecko-pedagogický pracovník pôsobil od roku 1997 na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave, kde v tom istom roku založil Katedru etnológie. V rokoch 1999 – 2002 vykonával funkciu rektora tejto univerzity.

Ján Podolák patrí k nestorom slovenskej etnológie. S jeho menom sa spája široko rozvinutá vedeckovýskumná a organizačná činnosť orientovaná aj na spoluprácu so zahraničím, pedagogická činnosť a bohatá publikačná činnosť.

Jeho celoživotná aktivita našla uznanie formou početných ocenení. Z viacerých slovenských sú to najmä tieto: Strieborná medaila Univerzity Komenského – 1996, Zlatá medaila Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave – 2006, Veľká medaila sv. Gorazda – Ministerstvo školstva SR, 2002, Cena Ľudovíta Nováka – Matica Slovenská, 2006, Rad Ľudovíta Štúra – Prezident SR, 2006. Zo zahraničných sú najvýznamnejšie: medzinárodná Herderova cena – Viedeň, 1974 a Cena G. Pitré – Palermo, 1969 a 1995. V roku 1989 bol zvolený za člena švédskej Kráľovskej akadémie Gustáva Adolfa v Uppsale.

Magdaléna Paríková

Doc. PhDr. ĽUBICA DROPOVÁ, CSc.
(rod. MARKOVIČOVÁ)

*1935

Ľubica Dropová, rod. Markovičová, v roku 1953 začala študovať na Filozofickej fakulte UK národopis a históriu. Univerzitné štúdium ukončila v roku 1958 ako promovaná historička diplomovou prácou *Jarmočná pieseň na západnom Slovensku*. Touto prácou i viacerými ďalšími štúdiami otvorila a rozpracovávala problematiku jarmočných piesní na Slovensku. V rokoch 1958 – 1967 pracovala ako vedecká asistentka v Národopisnom ústave SAV, odkiaľ absolvovala študijnú cestu do Juhoslávie a dvojmesačný študijný pobyt do Sovietskeho zväzu. V roku 1967

nastúpila ako odborná asistentka na Katedru etnografie a folkloristiky FiF UK v Bratislave, kde pracovala do roku 2003. Aj po odchode do dôchodku pokračovala v pedagogickej práci. Na organizačnej práci katedry sa podieľala ako jej tajomníčka a sedem rokov na poste vedúcej katedry.

V roku 1972 obhájila vedecko-pedagogický titul PhDr. rigoróznou prácou *Príspevky k štúdiu zľudových piesní na Slovensku*, v roku 1984 získala vedecký titul CSc., kandidátskou dizertačnou prácou *Folklór v súčasnej socialistickej spoločnosti* a v roku 1988 sa habilitovala za docentku prácou *Slovenské ľudové piesne so sociálnou a revolučnou tematikou*.

Ľubica Droppová počas svojho pedagogického pôsobenia na Katedre etnografie a folkloristiky FiF Univerzity Komenského (od roku 2002 Katedra etnológie a kultúrnej antropológie FiF UK) vychovala desiatky etnografov a folkloristov, viedla desiatky diplomových a bola školiteľkou troch doktorandov. V roku 2000 vydala učebné texty *Slovenská ľudová pieseň. Texty a kontexty*. Výraznou mierou sa podieľala po roku 1989 na prestavbe štúdia etnológie na Filozofickej fakulte UK a na tvorbe nového študijného programu.

Vo svojej bádateľsko-teoretickej práci sa Ľ. Droppová venovala problematike výskumných metód, pričom uplatňovala využitie sociometrických metód. Zamerala sa na témy a žánre folklóru, ktorým dovtedajšia folkloristika na Slovensku nevenovala dostatočnú pozornosť – polohudová tvorba, robotnícke piesne, reflexia historických udalostí v piesňovej tvorbe, banický folklór, folklór v masmédiách, súčasný život folklóru. Je autorkou kapitoly o umelej a zľudovenej piesni v Československej vlastivede z roku 1968, vydala monografiu o piesňach so sociálnou tematikou a je autorkou samostatných kapitol o piesňovom a rozprávačskom repertoári v lokálnych a regionálnych monografiách (*Rača, Stará Turá, Vajnory, Hornádska dolina*).

Koncepcne a organizačne pripravila štyri semináre v rámci Slovenska a štyri konferencie v rámci bývalého Československa k problematike výskumu robotníckych oblastí. V roku 1993 koncepcne pripravila medzinárodnú konferenciu, na ktorej vystúpili účastníci z jedenástich európskych etnologických pracovísk. Z tohto podujatia vyšiel zborník *Ethnocultural Processes in Central Europe in the 20th Century / Ethnokulturelle Prozesse in Mitteleuropa in 20. Jahrhundert*, ktorý Ľ. Droppová zostavila v spolupráci s M. Paríkovou (Bratislava, 1994). Od roku 1976 Ľ. Droppová pravidelne prednášala na letnej škole pre zahraničných slovakistov Studia Academica Slovaca, ktorú od roku 1972 organizuje FiF UK a v rovnomennom zborníku publikovala štrnásť príspevkov.

Bola spoluriešiteľkou viacerých vedeckých projektov na pôde Katedry etnografie a folkloristiky FiF UK i v spolupráci s Národopisným ústavom SAV. V rokoch 1998 – 2001 bola členkou Vedeckej rady Národopisného ústavu SAV/Ústavu etnológie SAV. Od roku 1990 bola členkou Stálej komisie pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác vo vednom odbore národopis a od roku 1997 – členkou Spoločnej komisie pre doktorandské štúdium vo vednom odbore etnológia.

Veľa práce vykonala Ľ. Droppová i na poli organizovania vedeckého života. Od roku 1965 pracovala počas viacerých funkčných období ako členka Hlavného

výboru Slovenskej národopisnej spoločnosti pri SAV. Od roku 1999 je čestnou členkou Slovenskej národopisnej spoločnosti.

Koncepčné a kritické myslenie osvedčuje od roku 1992 Ľ. Droppová aj v práci členky redakčnej rady Slovenského národopisu a Národopisných informácií / Etnologických rozpráv v rokoch 1985 – 1986, 1989 – 1997 a Ethnologia Slovaca et Slavica v rokoch 1999 – 2003.

Poznatky a skúsenosti z terénnych výskumov a výsledky svojej bádateľskej práce Ľ. Droppová využila v popularizačnej činnosti – pripravila viacero relácií pre rozhlas i televíziu, podieľala sa na príprave metodických materiálov pre mimoškolskú činnosť detí a mládeže.

Hana Hlôšková

Prof. PhDr. Ján KOMOROVSKÝ, CSc.

*1924

Významný rusista, slavista, slovesný folklorista, etnológ, religionista, prekladateľ.

Začínal (1951) ešte ako študent v Jazykovednom ústave SAV a v rokoch 1954 – 1959 na Katedre ruského jazyka a literatúry FiF UK v odbore stará ruská literatúra a ruský folklór. Mladý úspešný vedec, autor knižnej publikácie *Kráľ Matej Korvín v ľudovej prozaickej slovesnosti* (1957), bol však z fakulty pre svoje náboženské presvedčenie vylúčený. Napriek tomu, že desať rokov bol nútený pracovať mimo akademického prostredia – dokázal obhájiť dizertačnú prácu z komparatistiky slovanskej slovesnosti (1967).

Keď bol v roku 1968 rehabilitovaný, vrátil sa na fakultu do novozaloženého Kabinetu etnológie ako vedecký pracovník. V tomto období publikoval štúdie o duchovnej kultúre Slovanov, ale najvýznamnejším výsledkom bola knižná publikácia *Tradičná svadba u Slovanov* (1976) – dielo zásadného významu pre historicko-porovnávacie a sémantické štúdium obyčajov. Bol spoluzakladateľom a 7 rokov výkonným redaktorom medzinárodného zborníka slovanských etnológov Ethnologia Slavica. Pre študentov etnografie prednášal duchovnú kultúru Slovanov a európsky folklór.

Politická normalizácia ho opätovne prinútila k odchodu z fakulty (1975), kde nemohol pracovať takmer 15 rokov. Počas nich publikoval preklady inonárodných eposov, mýtov, legend. Toto mytologické obdobie po jeho opätovnom návrate na FiF UK (1990) vyústilo do religionistiky, ktorej etablovanie na pôde fakulty sa stalo hlavným zámerom jeho vtedajšieho pôsobenia. Posilnením pre tento odbor bolo jeho vymenovanie za profesora (1992). Religionistika ako štú-